

14. Політичні кризи в Україні на початку XXI століття: причини і шляхи вирішення

Олександр Пилипенко, Артем Курас

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Політичні кризи 2004-2005, 2013-2014 рр., Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014 р.), поставило нові завдання щодо вирішення існуючого військово-політичного конфлікту на Сході України. Саме цими чинниками обумовлена необхідність дослідження даної наукової проблеми. В роботі використаний досвід нашої держави і окреслено перспективи вирішення існуючої кризи

Матеріали та методи. Основними матеріалами дослідження виступили публікації сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідників. У ході дослідження було застосовано методи: історичний, порівняльний, аналізу і синтезу, загальнонаукові методи наукових досліджень.

Результати та обговорення. Політичні конфлікти – це явище, яке постійно супроводжує наше суспільство. Політичні кризи є здебільшого негативним явищем. Вони доводять недосконалість інститутів влади, є підривним механізмом авторитету влади перед суспільством світовим співтовариством. Політична криза в Україні почалася давно і триває в наші дні. Внаслідок кризи 2000-2004 рр. політичний режим Л. Кучми рухнув, причому переважна більшість українців не співчувала другому Президентові України. Однією з причин було те, що в цей період життя країни держава втратила інтерес до постійного змістовного діалогу із суспільством. Водночас політична верхівка у пошуках гарантій самозбереження встигла провести політичну реформу, яка мала зробити майбутнього президента більш залежним від парламенту.

Наступний етап у розгортанні кризи – перехід до популістських підходів (2005-2010 рр.), пов'язаний зі спробою третього Президента України В. Ющенка, чий повноваження були значно обмеженими порівняно з правами попередників, розбудувати власну модель управління державою, яка, на його думку, мала б спиратися на активну безпосередню комунікацію із суспільством. В. Ющенко не зміг побудувати потужну централізовану державу. Значне розчарування основної маси населення політикою «помаранчевих», не виправдання основних очікувань людей призвело до нової хвилі невдоволення.

Щодо оцінки нинішньої кризи, яка розпочалася наприкінці 2013-2014 рр., то її можна охарактеризувати як суспільно-політична кризу. Відсутність демократичних традицій та чіткого розуміння парламентського плюралізму породжують ряд причин.

Висновки. Реалії та причини політичних криз в Україні криються в непослідовному проведенні конституційної реформи, недосконалості виборчого законодавства, відсутності чіткої юридичної бази, надмірній централізації фінансових ресурсів і влади, надмірному зростанні бізнесу та влади, низькому рівні політичної волі та свідомості.

Література

1. *Гелей С.* Політологія / Степан Гелей, Степан Рутар. – К.: Знання, 2004. – 257 с.
2. *Примуш М.В.* Конфліктологія / М. В. Примуш. – К.: Професіонал, 2006. – 187 с.
3. *Темчук О.* Політична криза в Україні: ознаки, причини, наслідки. Асоціація молодих політологів і політиків // [www. \[Електронний ресурс\].](http://www.politology.org) – Режим доступу: // [http://www. politology.org](http://www.politology.org)